УДК 311.17
JEL Classification: C18, L83
DOI: 10.31767/nasoa.1-2-2025.16

ЛИХОЛЕТ С. І.,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародної економіки,
Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана,
e-mail: lykholet@gmail.com,
ORCID: https://orcid.org/0000-0003-1480-8812

Інституційні засади публічної статистики у забезпеченні туризму США

У сучасних умовах розвитку туризму як динамічної та міжгалузевої складової національної економіки істотно зростає роль статистичного забезпечення, здатного формувати надійну інформаційну основу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Особливої актуальності набуває проблема інституційної організації публічної статистики туризму, яка має забезпечувати відкритість, регулярність оприлюднення та аналітичну придатність статистичних даних. Для України, що перебуває на етапі трансформації системи офіційної статистики та впровадження принципів публічної статистики, важливим є вивчення міжнародного досвіду, зокрема практики США.

Метою статті є дослідження інституційних засад публічної статистики у системі статистичного забезпечення туризму США та визначення можливостей використання окремих елементів цієї моделі в національній статистичній практиці. У статті узагальнено міжнародні методологічні підходи до формування туристичної статистики, зокрема рекомендації Всесвітньої туристичної організації та методологію сателітного рахунку туризму як інструменту інтеграції туристичних показників у систему національних рахунків. Проаналізовано інституційну взаємодію органів офіційної статистики та галузевих відомств США у процесі формування, оприлюднення й використання статистичної інформації про туризм.

Показано, що публічність статистичних даних виступає не лише принципом прозорості, а й інституційним чинником підвищення якості, своєчасності та практичної цінності статистичної інформації. Зроблено висновок, що інституційна модель публічної статистики туризму США забезпечує високий рівень аналітичної підтримки управління галуззю та може слугувати орієнтиром для вдосконалення статистичного забезпечення туризму в Україні з урахуванням національних особливостей. Отримані результати мають прикладне значення для формування сучасної системи статистичного забезпечення управління розвитком туризму.

© *Н. А. Гринчак*

Ключові слова: *публічна статистика, офіційна статистика, туристична статистика, сателітний рахунок туризму, статистичне забезпечення, інституційні засади, США.*

LYKHOLET S. I.,
PhD in Economics, Associate Professor,
Department of international economics,
Kyiv National Economics University named after Vadym Hetman,
e-mail: lykholet@gmail.com,
ORCID: https://orcid.org/0000-0003-1480-8812

Institutional Foundations of Public Statistics in Tourism Statistical Provision in the United States

In the current context of tourism development as a dynamic and cross-sectoral component of the national economy, the role of statistical support capable of providing a reliable information base for informed management and policy decisions is steadily increasing. Particular relevance is attached to the institutional organization of public tourism statistics, which should ensure data openness, regular dissemination, and analytical relevance. For Ukraine, which is undergoing transformation of its official statistical system and the implementation of public statistics principles, the analysis of international experience, especially that of the United States, is of considerable importance.

The aim of the study is to examine the institutional foundations of public statistics within the system of tourism statistical support in the United States and to identify opportunities for applying selected elements of this model in national statistical practice. The article summarizes international methodological approaches to tourism statistics, including the recommendations of the World Tourism Organization and the Tourism Satellite Account framework as a tool for integrating tourism indicators into the system of national accounts. Special attention is paid to the institutional interaction between official statistical agencies and sectoral bodies in the United States in the processes of data collection, dissemination, and use.

The results of the study demonstrate that data publicity functions not only as a principle of transparency but also as an institutional factor that enhances the quality, timeliness, and practical usability of tourism statistics. The conclusions emphasize that the institutional model of public tourism statistics in the United States provides a high level of analytical support for tourism governance and policy-making. The findings have practical relevance for developing a modern system of statistical support for tourism management and policy implementation in Ukraine.

Keywords: *public statistics, official statistics, tourism statistics, tourism satellite account, statistical support, institutional framework, United States.*

Постановка проблеми. Сучасний розвиток туризму як складової національної економіки зумовлює зростання ролі статистичного забезпечення управлінських рішень на всіх рівнях – від формування державної політики до стратегічного планування галузевого розвитку. Туризм характеризується складною міжсекторальною природою, що ускладнює його ідентифікацію в системі національних рахунків та потребує використання спеціалізованих статистичних підходів і методологій, узгоджених із міжнародними стандартами [4; 5].

У міжнародній практиці ключовим інструментом кількісної оцінки економічного внеску туризму виступає сателітний рахунок туризму (Tourism Satellite Account, TSA), який забезпечує інтеграцію туристичної статистики з системою національних рахунків та дозволяє оцінювати прямі економічні ефекти туристичної діяльності [4; 5]. Водночас ефективність функціонування TSA безпосередньо залежить від якості первинних статистичних даних, інституційної організації статистичної системи та рівня публічності офіційної статистики.

Особливої уваги в цьому контексті заслуговує досвід США, де статистичне забезпечення туризму формується на засадах публічної статистики, міжвідомчої координації та активного використання адміністративних і альтернативних джерел даних. Система статистичного забезпечення туризму США, зокрема практика формування та регулярного оновлення Travel and Tourism Satellite Account, демонструє високий рівень деталізації, оперативності та відкритості статистичної інформації, що підвищує її аналітичну цінність для державних органів, бізнесу та наукових досліджень [1; 2].

Водночас у національній статистичній практиці України проблематика публічності, інституційної узгодженості та аналітичної спроможності туристичної статистики залишається недостатньо опрацьованою, що актуалізує потребу в дослідженні зарубіжного досвіду та можливостей його адаптації з урахуванням вітчизняних умов [6–9].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання статистичного забезпечення туризму традиційно розглядається в межах міжнародних методологічних підходів, сформованих під егідою ООН та Всесвітньої туристичної організації. Базовим документом для формування системи туристичної статистики є International Recommendations for Tourism Statistics 2008, що визначає понятійний апарат, структуру показників і вимоги до порівнюваності статистичних даних між країнами [4]. Методологічне «ядро» інтеграції туристичних даних у систему національних рахунків закладене у Tourism Satellite Account: Recommended Methodological Framework 2008, де TSA подано як інструмент оцінювання прямого внеску туризму та узгодження статистичних оцінок із макроекономічними агрегатами [5]. У свою чергу, OECD у щорічних оглядах підкреслює значення стандартизованих статистичних підходів для державної політики в туризмі та акцентує на зростанні вимог до якості, оперативності й доступності даних [3].

Окремий пласт досліджень присвячено трансформації туристичної статистики під впливом цифровізації та аналітики великих даних.

Узагальнення сучасних підходів до використання big data та аналітики у сфері гостинності й туризму представлено в систематичному огляді Mariani та Baggio, де показано інструментарій, напрями застосування даних цифрових платформ і ключові обмеження щодо якості та репрезентативності альтернативних джерел інформації [6]. Водночас більшість таких праць фокусується на прикладних аналітичних задачах бізнесу і прогнозуванні попиту, тоді як інституційний вимір публічності офіційної туристичної статистики та організаційні механізми її виробництва розкриваються фрагментарно.

Досвід США у формуванні туристичної статистики представлений насамперед офіційними публікаціями й статистичними продуктами. Зокрема, матеріали Bureau of Economic Analysis, присвячені Travel and Tourism Satellite Account, демонструють практику побудови TSA та підходи до деталізації оцінок у часовому та структурному розрізах [1]. Додатковий інформаційний блок формують аналітичні й прогнозні матеріали National Travel and Tourism Office, що відображають потреби користувачів у регулярних, публічно доступних статистичних оцінках і прогнозах міжнародних туристичних потоків [2]. Проте ці джерела переважно описують результати та методичні підходи в межах конкретних статистичних продуктів і меншою мірою висвітлюють саме інституційну архітектуру публічної статистики, механізми міжвідомчої координації, принципи відкритості даних і стандарти комунікації з користувачами.

Таким чином, попри наявність розвиненої міжнародної методології туристичної статистики та значного масиву прикладних досліджень із використанням цифрових даних, недостатньо опрацьованим залишається питання інституційних засад публічної статистики у забезпеченні туризму США: як саме організовано виробництво та поширення статистичної інформації, які механізми забезпечують довіру й відтворюваність оцінок, а також які елементи цієї моделі можуть бути релевантними для вдосконалення статистичного забезпечення туризму в Україні [1–6].

Формулювання цілей статті. Метою статті є наукове осмислення інституційних засад публічної статистики у системі статистичного забезпечення туризму США та виявлення ключових організаційних і методологічних характеристик цієї системи в контексті міжнародних стандартів туристичної статистики. Досягнення поставленої мети передбачає узагальнення базових підходів до формування туристичної статистики та сателітних рахунків туризму як інструментів інтеграції галузевих даних у систему національних рахунків, а також аналіз особливостей їх практичної реалізації у США.

У межах дослідження основна увага зосереджується на характеристиці інституційної архітектури статистичного забезпечення туризму США, включаючи розподіл функцій між органами офіційної статистики, аналітичними підрозділами та іншими учасниками статистичного процесу. Важливим завданням є аналіз практики формування та публічного поширення Travel and Tourism Satellite Account як ключового елемента інтеграції туристичної статистики з макроекономічними показниками, а також оцінка

рівня відкритості, доступності й аналітичної орієнтації статистичної інформації для потреб державного управління, бізнесу та наукових досліджень.

Узагальнення результатів дослідження дозволяє окреслити інституційні та методологічні особливості публічної статистики туризму США й визначити напрями можливого використання окремих елементів цього досвіду для вдосконалення статистичного забезпечення туризму в Україні з урахуванням національних інституційних умов та обмежень.

Виклад основного матеріалу дослідження. Формування системи статистичного забезпечення туризму США ґрунтується на поєднанні принципів офіційної та публічної статистики, що реалізуються через інституційну взаємодію кількох державних органів і спеціалізованих аналітичних підрозділів. Ключову роль у цій системі відіграє Bureau of Economic Analysis, який відповідає за інтеграцію туристичних показників у систему національних рахунків і формування Travel and Tourism Satellite Account. TSA у США розглядається не як ізольований статистичний продукт, а як складова макроекономічної статистики, що забезпечує зіставність оцінок туристичної діяльності з іншими секторами економіки відповідно до міжнародних рекомендацій ООН і UNWTO [4; 5].

Інституційна специфіка статистичного забезпечення туризму США полягає у чіткому розмежуванні функцій між органами виробництва статистичних даних та структурами, орієнтованими на їх аналітичне використання і поширення. Поряд із BEA важливе місце займає National Travel and Tourism Office, діяльність якого спрямована на узагальнення статистичної інформації, формування прогнозних оцінок і забезпечення регулярної комунікації з користувачами статистичних даних. Така модель сприяє підвищенню прозорості статистичного процесу та адаптації статистичних продуктів до потреб державного управління й ринкових суб'єктів [1; 2].

Публічність статистики в системі забезпечення туризму США проявляється не лише у відкритому доступі до результатів статистичних спостережень, а й у стандартизованих форматах представлення даних, регулярності їх оновлення та супроводі аналітичними коментарями. Публікація TSA, аналітичних оглядів і прогнозів здійснюється на постійній основі, що дозволяє користувачам відстежувати динаміку туристичної діяльності в часовому та структурному розрізах. Це підвищує довіру до статистичних оцінок і створює умови для їх повторного використання у наукових дослідженнях та прикладному аналізі [1; 3].

Важливим елементом інституційної моделі є інтеграція туристичної статистики з іншими інформаційними ресурсами, зокрема адміністративними даними та галузевою статистикою. Такий підхід дозволяє зменшити навантаження на респондентів, підвищити повноту статистичних спостережень і забезпечити узгодженість показників між різними статистичними доменами. Водночас використання альтернативних джерел даних розглядається як допоміжний інструмент, що доповнює офіційну статистику, але не підміняє її методологічних засад і стандартів якості [6].

Аналітична орієнтація статистичного забезпечення туризму США проявляється у спрямованості статистичних продуктів на підтримку управлінських рішень і стратегічного планування. Регулярні публікації, що поєднують статистичні показники з інтерпретаційними матеріалами, дозволяють оцінювати економічний внесок туризму, його структурні зміни та взаємозв'язки з іншими секторами економіки. У цьому контексті публічність статистики виступає не лише принципом відкритості, а й інституційним чинником підвищення аналітичної спроможності системи статистичного забезпечення туризму [3; 4].

Отримані результати свідчать, що інституційна модель публічної статистики у забезпеченні туризму США забезпечує поєднання методологічної строгості офіційної статистики з гнучкістю та орієнтацією на потреби користувачів. Такий підхід створює передумови для ефективного використання статистичної інформації у сфері державної політики, бізнес-аналізу та наукових досліджень і може розглядатися як орієнтир для вдосконалення статистичного забезпечення туризму в інших країнах, зокрема в Україні, з урахуванням національних інституційних особливостей.

Важливою інституційною ознакою статистичного забезпечення туризму США є високий рівень публічності офіційних статистичних даних, що безпосередньо впливає на ефективність їх використання у системі державного управління, бізнес-аналітики та наукових досліджень. У межах американської статистичної моделі публічність розглядається не як додаткова характеристика, а як базовий принцип функціонування офіційної статистики, що узгоджується з міжнародними рекомендаціями UNWTO та положеннями Системи національних рахунків .

Особливе місце у системі статистичного забезпечення туризму США посідає Туристичний сателітний рахунок (Travel and Tourism Satellite Account), який розробляється Бюро економічного аналізу США та регулярно публікується у відкритому доступі. Такий підхід забезпечує можливість оперативного аналізу економічного внеску туризму, його міжгалузевих зв'язків та динаміки ключових макроекономічних показників, що відповідає концепції TSA, визначеній у міжнародних методологічних документах UNWTO та OECD .

Публічність статистичних даних у сфері туризму США створює передумови для їх активного використання різними групами користувачів. Для органів державної влади це означає можливість формування обґрунтованої туристичної політики на основі актуальних та деталізованих даних, включно з регіональними та структурними аспектами розвитку галузі. Для бізнесу відкриті статистичні ресурси стають інструментом стратегічного планування, оцінювання ринкових тенденцій та прогнозування попиту, що особливо актуально в умовах високої волатильності туристичних потоків.

Водночас для наукової спільноти публічна туристична статистика США формує емпіричну базу для поглиблених аналітичних досліджень, зокрема з використанням методів економіко-статистичного моделювання, аналізу великих масивів даних та міждисциплінарних підходів. Як свідчать результати сучасних досліджень, поєднання офіційної статистики з

інструментами бізнес-аналітики та цифровими джерелами інформації суттєво розширює аналітичні можливості у сфері туризму та гостинності .

Таким чином, публічність статистичного забезпечення туризму США виступає не лише інституційною характеристикою національної статистичної системи, а й ключовим фактором підвищення якості управлінських рішень, аналітичної прозорості та довіри до офіційної статистики. Зазначений досвід має прикладне значення для удосконалення системи туристичної статистики в інших країнах у контексті імплементації міжнародних стандартів та розвитку публічної статистики.

Висновки. У результаті проведеного дослідження обґрунтовано доцільність розгляду туристичної статистики США крізь призму інституційних засад публічної статистики як складової системи статистичного забезпечення туризму. Показано, що у США публічність офіційних статистичних даних не є вторинною характеристикою статистичної діяльності, а виступає базовим принципом організації та функціонування національної статистичної системи у сфері туризму.

Встановлено, що методологічна основа статистичного забезпечення туризму США формується відповідно до міжнародних стандартів UNWTO, зокрема Міжнародних рекомендацій зі статистики туризму (IRTS 2008) та методології туристичного сателітного рахунку (TSA). Водночас їх практична імплементація в американській статистичній практиці характеризується високим рівнем інституційної узгодженості, регулярності оновлення даних та їх доступності для широкого кола користувачів.

Доведено, що публічність туристичної статистики США суттєво розширює можливості її використання у процесах державного управління, стратегічного планування та науково-аналітичної діяльності. Відкритий доступ до результатів туристичного сателітного рахунку, прогнозних оцінок туристичних потоків та супровідних аналітичних матеріалів забезпечує прозорість управлінських рішень та сприяє підвищенню довіри до офіційної статистики.

Окремо підкреслено, що інституційна публічність статистичних даних у сфері туризму створює умови для активного залучення бізнесу та дослідницької спільноти до процесів аналізу і прогнозування розвитку туристичного ринку. Поєднання офіційної статистики з сучасними аналітичними інструментами та цифровими джерелами інформації формує передумови для підвищення аналітичної глибини та оперативності оцінювання економічних ефектів туризму.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості використання досвіду США для удосконалення системи статистичного забезпечення туризму в інших країнах, зокрема в контексті розвитку публічної статистики, гармонізації національних статистичних практик з міжнародними стандартами та підвищення якості інформаційно-аналітичного забезпечення управлінських рішень.

Перспективи подальших досліджень пов’язані з поглибленим аналізом механізмів інтеграції офіційної туристичної статистики з альтернативними джерелами даних, а також з оцінюванням впливу публічності статистичної

інформації на ефективність державної туристичної політики в умовах цифрової трансформації економіки.

Список використаних джерел

1. Arcand H., Osborne S. U.S. Travel and Tourism Satellite Account for 2018–2023. Survey of Current Business. U.S. Bureau of Economic Analysis, 2025. 14 p. URL: https://apps.bea.gov/scb/issues/2025/02-february/pdf/0225-travel-tourism-satellite-account.pdf

2. National Travel and Tourism Office. International Visitor Forecast (March 2025). U.S. Department of Commerce, 2025. 3 p. URL: https://www.trade.gov/sites/default/files/2025-03/2025-Forecast-Summary.pdf

3. OECD. Tourism Trends and Policies 2024. Paris: OECD Publishing, 2024. 292 p. DOI: 10.1787/80885d8b-en.

4. United Nations; World Tourism Organization. International Recommendations for Tourism Statistics 2008 (IRTS 2008). New York: United Nations, 2010. 145 p. (Studies in Methods; Series M, no. 83/Rev.1). URL: https://unstats.un.org/unsd/publication/seriesm/seriesm_83rev1e.pdf

5. United Nations; World Tourism Organization; Eurostat; OECD. Tourism Satellite Account: Recommended Methodological Framework 2008 (TSA: RMF 2008). Luxembourg ; Madrid ; New York ; Paris : United Nations, 2010. 124 p. (Studies in Methods; Series F, no. 80/Rev.1). URL: https://unstats.un.org/unsd/publication/seriesf/seriesf_80rev1e.pdf

6. Mariani M. M., Baggio R. Big data and analytics in hospitality and tourism: a systematic literature review. International Journal of Contemporary Hospitality Management. 2022. Vol. 34, No. 1. P. 231–278. DOI: 10.1108/IJCHM-03-2021-0301.

References

1. Arcand, H., & Osborne, S. (2025). U.S. Travel and Tourism Satellite Account for 2018–2023 [U.S. Travel and Tourism Satellite Account for 2018–2023]. Survey of Current Business. U.S. Bureau of Economic Analysis. 14 p. URL: https://apps.bea.gov/scb/issues/2025/02-february/pdf/0225-travel-tourism-satellite-account.pdf [in English].

2. National Travel and Tourism Office. (2025). International Visitor Forecast (March 2025) [International Visitor Forecast]. U.S. Department of Commerce. 3 p. URL: https://www.trade.gov/sites/default/files/2025-03/2025-Forecast-Summary.pdf [in English].

3. OECD. (2024). Tourism Trends and Policies 2024 [Tourism Trends and Policies 2024]. Paris: OECD Publishing. 292 p. DOI: 10.1787/80885d8b-en [in English].

4. United Nations, & World Tourism Organization. (2010). International Recommendations for Tourism Statistics 2008 (IRTS 2008) [International Recommendations for Tourism Statistics 2008]. New York: United Nations. 145 p. (Studies in Methods, Series M, No. 83/Rev.1). URL: https://unstats.un.org/unsd/publication/seriesm/seriesm_83rev1e.pdf [in English].

5. United Nations, World Tourism Organization, Eurostat, & OECD. (2010). Tourism Satellite Account: Recommended Methodological Framework 2008 (TSA: RMF 2008) [Tourism Satellite Account: Recommended Methodological Framework 2008]. Luxembourg; Madrid; New York; Paris: United Nations. 124 p. (Studies in Methods, Series F, No. 80/Rev.1). URL: https://unstats.un.org/unsd/publication/seriesf/seriesf_80rev1e.pdf [in English].

6. Mariani, M. M., & Baggio, R. (2022). Big data and analytics in hospitality and tourism: a systematic literature review [Big data and analytics in hospitality and tourism: a

systematic literature review]. International Journal of Contemporary Hospitality Management, 34 (1), 231–278. DOI: 10.1108/IJCHM-03-2021-0301 [in English].

Посилання на статтю:

Лихолет С. І. Інституційні засади публічної статистики у забезпеченні туризму США. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. праць*. 2025. № 1–2. С. 183 – 191 DOI: 10.31767/nasoa.1-2-2025.16

Link to the article:

Lykholet, S. I. (2025). Instytutsiini zasady publichnoi statystyky u zabezpechenni turyzmu SShA [Institutional Foundations of Public Statistics in Tourism Statistical Provision in the United States]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoi akademii statystyky, obliku ta audytu – Scientific Bulletin of the National Academy of Statistics, Accounting and Aud*it, 1–2. 183 – 191. DOI: 10.31767/nasoa.1-2-2025.16